

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба

Міністерство енергетики України, в додаток до листа від 18.09.2023 № 26/1.1-7.3-18899, направляє доопрацьований аналіз регуляторного впливу з врахуванням зауважень Державної регуляторної служби України, наданих у робочому порядку до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про розмір страхового запасу природного газу».

Додаток: доопрацьований аналіз регуляторного впливу на 15 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

Владислав Рамазанов 206 37 20

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.3-20583 від 10.10.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 10.10.2023 16:58
3ED5083160DVC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про розмір страхового запасу природного газу»

I. Визначення проблеми

Основою забезпечення надійного газопостачання та розвитку конкурентного ринку природного газу є створення ефективного механізму страхового запасу природного газу, який би на постійній основі надавав можливість забезпечення ресурсом природного газу споживачів в разі настання непередбачуваних ситуацій на українському ринку природного газу.

На цей час, відповідно до пункту 6 статті 12 Закону України «Про ринок природного газу», постачальники зобов'язані створювати страховий запас природного газу в розмірі не більше 10 відсотків запланованого місячного обсягу постачання природного газу споживачам на наступний місяць. Розмір страхового запасу встановлюється щорічно Кабінетом Міністрів України на однаковому рівні для всіх постачальників.

Однак, відсутня впорядкованість та структурованість формування даних запасів, оскільки постачальники не формують страховий запас відповідно до споживання власних споживачів, а виходять із принципу зменшення витрат на дані заходи безпеки.

Для формування у прозорий спосіб, а також з врахуванням нелінійності зміни попиту на ринку природного газу, існує різка потреба у створенні дієвого механізму формування страхового запасу, а саме порядку, який би регламентував процеси створення даних запасів та забезпечував гарантоване газопостачання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, тому питання затвердження розміру страхового запасу природного газу регулюються актами Кабінету Міністрів України.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проекту постанови є:
впровадження в Україні вимоги до створення страхового запасу природного газу відповідно до досвіду країн Європейського Союзу;
надання споживачам природного газу гарантованого газопостачання та зменшити соціальне напруження серед населення;
підвищення відповідальності суб'єктів господарювання за газопостачання природного газу в розрізі забезпечення обсягами природного газу при виникненні будь-якої ненормальної та кризової ситуації шляхом впровадження в Україні нового

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.3-20583 від 10.10.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 10.10.2023 16:58
3ED5083160D8C59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

підходу до формування страхового запасу газу на ринку природного газу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про розмір страхового запасу природного газу» (далі – проект постанови).</p>	<p>Проект постанови відповідно до положень Закону України «Про ринок природного газу» щодо створення страхового запасу природного газу.</p> <p>Проектом постанови формується розмір страхового запасу природного газу та умови, які надалі забезпечать надійність газопостачання.</p> <p>Основні положення проекту постанови відповідають європейським стандартам та враховують національні особливості.</p> <p>Затвердження проекту постанови дозволить запровадити в Україні прозорий механізм створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p> <p>Прийняття проекту постанови є єдиним прийнятним способом для досягнення встановленої мети.</p>
<p>Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.</p>	<p>Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить розв'язати проблеми, зазначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> відсутності достатніх обсягів природного газу в разі настання ненормальних та кризових явищ на ринку природного газу; невідповідність з положеннями Директиви 2009/73/ЄС про внутрішній ринок природного газу для забезпечення безпеки газопостачання споживачів. <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись виходячи з інтересів держави, суб'єктів господарювання та споживачів.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.</p>	<p>Прийняття проекту постанови сприятиме: формуванню порядку створення страхового запасу природного газу та умов, які в подальшому забезпечать надійність газопостачання при ненормальних та кризових явищах на ринку природного газу; запровадження в Україні прозорого механізму створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p>	<p>Відповідно до постанови НКРЕКП від 30.06.2022 № 656 «Про встановлення тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу в підземних сховищах газу АТ «УКРТРАНСГАЗ»» із 01 липня 2022 року вартість послуг українських ПСГ складає:</p> <p>Зберігання (на добу) - 0,40 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Відбір - 253,03 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Закачування - 243,52 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ).</p> <p>За умови бронювання індивідуальних послуг зберігання, закачування, відбору природного газу строком на місяць наперед застосовується коефіцієнт 1,1. При бронюванні на добу наперед – 1,2.</p> <p>З одного боку, нові тарифи дозволять забезпечити стабільну та безпечну роботу ПСГ, реалізувати заплановані інвестиційні програми. З іншого – навіть за умови підвищення тарифів, українські ПСГ залишатимуться конкурентоспроможними на газовому ринку ЄС.</p> <p>Разом із переглядом тарифів постановою</p>

		НКРЕКП 30.06.2022 № 657 було затверджено План розвитку газосховищ Оператора газосховищ на 2022-2031 роки на загальну суму 14 млрд 370 млн грн. Це дозволить АТ «Укртрансгаз» підтримувати надійну та безаварійну роботу системи ПСГ і, в тому числі, оновлювати технологічну базу мережі цього року там, де це дозволяє поточна ситуація.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить громадян України надійним газопостачанням.	Витрати залишаться на існуючому рівні. НАК «Нафтогаз України» безперебійно та стабільно забезпечує газом понад 12,4 млн українських домогосподарств. Ціна на газ для побутових клієнтів залишається незмінною й надалі складатиме 7,96 грн/куб м (з ПДВ).

Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Додаткові витрати будуть пов'язані із потребою у додатковому джерелі забезпечення житлово-комунальних потреб у випадках дефіциту природного газу (до прикладу перехід до електроопалення тощо).
--	-----------	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць.	2	80	–	–	82
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків.	0,4 %	99, 6%	–	–	100 %

* в Україні працює порядка 80 трейдерів

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови створить умови до створення постійного «резерву» (страхового запасу) природного газу, який не потрібно буде шукати при власному дефіциті ресурсу природного газу.	Пов'язані із витратами на обсяги страхового запасу природного газу, які потрібні для гарантованого газопостачання. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат на зберігання додаткових обсягів природного газу.	Витрати полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів

		газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газового місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3% від загального місячного споживання споживачів суб'єкта.</p> <p>Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.</p> <p>Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять щомісяця близько 833 млн. грн.</p>
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Може стати причиною надмірних фінансових витрат постачальників, які становлять щомісяця близько 2,037 млрд. грн. у літній період та 3,396 млрд. у зимовий період.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	4	Цілі прийняття проекту постанови можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	<p>Дозволить запровадити в Україні дієвий механізм створення страхового запасу природного газу, який забезпечить надійне газопостачання.</p> <p>Створить умови для сталого проходження опалювального періоду та на постійній основі забезпечить наповненість підземних сховищ природним газом, який буде направлятися до споживачів в разі потреби (додаткові обсяги, які покривали збільшене споживання за будь-якої ситуації).</p>	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газowego місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3 % від загального місячного споживання споживачів суб'єкт.</p> <p>Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.</p> <p>Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять</p>	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, оскільки кількість вигод більша за кількість витрат. Впровадження проекту постанови дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

		щомісяця близько 833 млн. грн.	
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат трейдерів на ринку природного газу	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував	Друге місце альтернативи у рейтингу, оскільки вигод та витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить повною мірою надійність газопостачання шляхом створення страхового запасу природного газу.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту постанови не передбачається.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту постанови, який сприятиме та забезпечить впровадження в Україні дієвого механізму створення страхового запасу природного газу для потреб внутрішнього українського ринку природного газу.

Міністерство енергетики України для впровадження цього проекту постанови, має здійснити наступні заходи:

- погодження проекту постанови в центральних органах виконавчої влади;
- подання проекту постанови на розгляд Кабінету Міністрів України;
- офіційне оприлюднення прийнятого Кабінетом Міністрів України проекту постанови, відповідно до Конституції України та інших законодавчих актів.

Після прийняття акту Міненерго будуть здійснюватися наступні кроки: забезпечення інформування громадськості та суб'єктів господарювання; проведення консультацій.

Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання необхідно ознайомитися з ними та організувати їх виконання. Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Прийняття проекту акта не призведе до неочікуваних результатів.

Можлива шкода в разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. у літній період * 5 = 4 млрд. 165 млн. грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі працівника АТ «Укртрансгаз» 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ* 5 = 31.6 млн.грн
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	* 3 млн. грн. зарплата економіста 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5 = 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю)	-	-

	(перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів * 5 = 17 млн. 500 тис. грн.
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	1 млн. 88 тис. грн можливі витрати на купівлю додатковго обладання	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	848,5 млн. грн.	4,2 млрд.грн.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	69,6 млрд. грн.	344,4 млрд.грн.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	+ Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. * 5 = 4 млрд. 165 млн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5= 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням	18 тис. грн. зарплата економіста*	-	5,4 млн.грн.	27 млн.грн.

звітності державним органам (витрати часу персоналу)	300 годин *При середній заробітній платі економіста.			
--	---	--	--	--

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг	-	-	-	-

(дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
--	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	+ 3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект постанови набирає чинності з моменту його публікації. Строк дії проекту постанови обмежується у часі строком на 1 рік, згідно із вимогами чинного законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту постанови:

а) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з газопостачанням – зменшиться;

б) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією проекту постанови – не зміниться;

в) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія проекту постанови – поширюється на суб'єктів господарювання (постачальників) природного газу;

г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – 848,5 млн. грн.; 3-6 місяців.

д) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень проекту постанови – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго в мережі Інтернет: <https://www.mev.gov.ua/>.

Також до додаткових показників результативності можна віднести наступні:

- 1) стабільність в ціноутворенні для побутових споживачів природного газу;
- 2) запобігання виникненню кризових ситуацій на ринку природного газу;
- 3) забезпечення високої надійності української газової інфраструктури.

Міністерство енергетики України у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту постанови.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проекту постанови буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу Міністерства енергетики України здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 20__ р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про розмір страхового запасу природного газу»

I. Визначення проблеми

Основою забезпечення надійного газопостачання та розвитку конкурентного ринку природного газу є створення ефективного механізму страхового запасу природного газу, який би на постійній основі надавав можливість забезпечення ресурсом природного газу споживачів в разі настання непередбачуваних ситуацій на українському ринку природного газу.

На цей час, відповідно до пункту 6 статті 12 Закону України «Про ринок природного газу», постачальники зобов'язані створювати страховий запас природного газу в розмірі не більше 10 відсотків запланованого місячного обсягу постачання природного газу споживачам на наступний місяць. Розмір страхового запасу встановлюється щорічно Кабінетом Міністрів України на однаковому рівні для всіх постачальників.

Однак, відсутня впорядкованість та структурованість формування даних запасів, оскільки постачальники не формують страховий запас відповідно до споживання власних споживачів, а виходять із принципу зменшення витрат на дані заходи безпеки.

Для формування у прозорий спосіб, а також з врахуванням нелінійності зміни попиту на ринку природного газу, існує різка потреба у створенні дієвого механізму формування страхового запасу, а саме порядку, який би регламентував процеси створення даних запасів та забезпечував гарантоване газопостачання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, тому питання затвердження розміру страхового запасу природного газу регулюються актами Кабінету Міністрів України.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проекту постанови є:
впровадження в Україні вимоги до створення страхового запасу природного газу відповідно до досвіду країн Європейського Союзу;
надання споживачам природного газу гарантованого газопостачання та зменшити соціальне напруження серед населення;
підвищення відповідальності суб'єктів господарювання за газопостачання природного газу в розрізі забезпечення обсягами природного газу при виникненні будь-якої ненормальної та кризової ситуації шляхом впровадження в Україні нового

UB
Міністерство енергетики України
№26/1.1-7.3-20583 від 10.10.2023
КЕП: Галущенко Г. В. 10.10.2023 16:58
3ED5083160DBC59B040000007CDD0600BFB5FF00
Сертифікат дійсний з 01.05.2023 17:01 до 01.05.2025 17:01

підходу до формування страхового запасу газу на ринку природного газу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про розмір страхового запасу природного газу» (далі – проект постанови).</p>	<p>Проект постанови відповідно до положень Закону України «Про ринок природного газу» щодо створення страхового запасу природного газу.</p> <p>Проектом постанови формується розмір страхового запасу природного газу та умови, які надалі забезпечать надійність газопостачання.</p> <p>Основні положення проекту постанови відповідають європейським стандартам та враховують національні особливості.</p> <p>Затвердження проекту постанови дозволить запровадити в Україні прозорий механізм створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p> <p>Прийняття проекту постанови є єдиним прийнятним способом для досягнення встановленої мети.</p>
<p>Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.</p>	<p>Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить розв'язати проблеми, зазначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> відсутності достатніх обсягів природного газу в разі настання ненормальних та кризових явищ на ринку природного газу; невідповідність з положеннями Директиви 2009/73/ЄС про внутрішній ринок природного газу для забезпечення безпеки газопостачання споживачів. <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись виходячи з інтересів держави, суб'єктів господарювання та споживачів.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.</p>	<p>Прийняття проекту постанови сприятиме: формуванню порядку створення страхового запасу природного газу та умов, які в подальшому забезпечать надійність газопостачання при ненормальних та кризових явищах на ринку природного газу; запровадження в Україні прозорого механізму створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p>	<p>Відповідно до постанови НКРЕКП від 30.06.2022 № 656 «Про встановлення тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу в підземних сховищах газу АТ «УКРТРАНСГАЗ»» із 01 липня 2022 року вартість послуг українських ПСГ складає:</p> <p>Зберігання (на добу) - 0,40 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Відбір - 253,03 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Закачування - 243,52 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ).</p> <p>За умови бронювання індивідуальних послуг зберігання, закачування, відбору природного газу строком на місяць наперед застосовується коефіцієнт 1,1. При бронюванні на добу наперед – 1,2.</p> <p>З одного боку, нові тарифи дозволять забезпечити стабільну та безпечну роботу ПСГ, реалізувати заплановані інвестиційні програми. З іншого – навіть за умови підвищення тарифів, українські ПСГ залишатимуться конкурентоспроможними на газовому ринку ЄС.</p> <p>Разом із переглядом тарифів постановою</p>

		НКРЕКП 30.06.2022 № 657 було затверджено План розвитку газосховищ Оператора газосховищ на 2022-2031 роки на загальну суму 14 млрд 370 млн грн. Це дозволить АТ «Укртрансгаз» підтримувати надійну та безаварійну роботу системи ПСГ і, в тому числі, оновлювати технологічну базу мережі цього року там, де це дозволяє поточна ситуація.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить громадян України надійним газопостачанням.	Витрати залишаться на існуючому рівні. НАК «Нафтогаз України» безперебійно та стабільно забезпечує газом понад 12,4 млн українських домогосподарств. Ціна на газ для побутових клієнтів залишається незмінною й надалі складатиме 7,96 грн/куб м (з ПДВ).

Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Додаткові витрати будуть пов'язані із потребою у додатковому джерелі забезпечення житлово-комунальних потреб у випадках дефіциту природного газу (до прикладу перехід до електроопалення тощо).
--	-----------	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць.	2	80	–	–	82
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків.	0,4 %	99,6%	–	–	100 %

* в Україні працює порядка 80 трейдерів

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови створить умови до створення постійного «резерву» (страхового запасу) природного газу, який не потрібно буде шукати при власному дефіциті ресурсу природного газу.	Пов'язані із витратами на обсяги страхового запасу природного газу, які потрібні для гарантованого газопостачання. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат на зберігання додаткових обсягів природного газу.	Витрати полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів

		газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газового місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3% від загального місячного споживання споживачів суб'єкта.</p> <p>Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.</p> <p>Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять щомісяця близько 833 млн. грн.</p>
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Може стати причиною надмірних фінансових витрат постачальників, які становлять щомісяця близько 2,037 млрд. грн. у літній період та 3,396 млрд. у зимовий період.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	4	Цілі прийняття проекту постанови можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	<p>Дозволить запровадити в Україні дієвий механізм створення страхового запасу природного газу, який забезпечить надійне газопостачання.</p> <p>Створить умови для сталого проходження опалювального періоду та на постійній основі забезпечить наповненість підземних сховищ природним газом, який буде направлятися до споживачів в разі потреби (додаткові обсяги, які покривали збільшене споживання за будь-якої ситуації).</p>	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газowego місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3 % від загального місячного споживання споживачів суб'єкт.</p> <p>Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.</p> <p>Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять</p>	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, оскільки кількість вигод більша за кількість витрат. Впровадження проекту постанови дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

		щомісяця близько 833 млн. грн.	
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат трейдерів на ринку природного газу	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував	Друге місце альтернативи у рейтингу, оскільки вигод та витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить повною мірою надійність газопостачання шляхом створення страхового запасу природного газу.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту постанови не передбачається.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту постанови, який сприятиме та забезпечить впровадження в Україні дієвого механізму створення страхового запасу природного газу для потреб внутрішнього українського ринку природного газу.

Міністерство енергетики України для впровадження цього проекту постанови, має здійснити наступні заходи:

- погодження проекту постанови в центральних органах виконавчої влади;
- подання проекту постанови на розгляд Кабінету Міністрів України;
- офіційне оприлюднення прийнятого Кабінетом Міністрів України проекту постанови, відповідно до Конституції України та інших законодавчих актів.

Після прийняття акту Міненерго будуть здійснюватися наступні кроки: забезпечення інформування громадськості та суб'єктів господарювання; проведення консультацій.

Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання необхідно ознайомитися з ними та організувати їх виконання. Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Прийняття проекту акта не призведе до неочікуваних результатів.

Можлива шкода в разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. у літній період * 5 = 4 млрд. 165 млн. грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі працівника АТ «Укртрансгаз» 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ* 5 = 31.6 млн.грн
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	* 3 млн. грн. зарплата економіста 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5 = 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю)	-	-

	(перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів * 5 = 17 млн. 500 тис. грн.
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	1 млн. 88 тис. грн можливі витрати на купівлю додатковго обладання	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	848,5 млн. грн.	4,2 млрд.грн.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	69,6 млрд. грн.	344,4 млрд.грн.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	+ Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. * 5 = 4 млрд. 165 млн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5= 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням	18 тис. грн. зарплата економіста*	-	5,4 млн.грн.	27 млн.грн.

звітності державним органам (витрати часу персоналу)	300 годин *При середній заробітній платі економіста.			
--	---	--	--	--

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг	-	-	-	-

(дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
--	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	+ 3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект постанови набирає чинності з моменту його публікації. Строк дії проекту постанови обмежується у часі строком на 1 рік, згідно із вимогами чинного законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту постанови:

а) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з газопостачанням – зменшиться;

б) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією проекту постанови – не зміниться;

в) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія проекту постанови – поширюється на суб'єктів господарювання (постачальників) природного газу;

г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – 848,5 млн. грн.; 3-6 місяців.

д) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень проекту постанови – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго в мережі Інтернет: <https://www.mev.gov.ua/>.

Також до додаткових показників результативності можна віднести наступні:

- 1) стабільність в ціноутворенні для побутових споживачів природного газу;
- 2) запобігання виникненню кризових ситуацій на ринку природного газу;
- 3) забезпечення високої надійності української газової інфраструктури.

Міністерство енергетики України у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту постанови.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проекту постанови буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу Міністерства енергетики України здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 20__ р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Про розмір страхового запасу природного газу»

I. Визначення проблеми

Основою забезпечення надійного газопостачання та розвитку конкурентного ринку природного газу є створення ефективного механізму страхового запасу природного газу, який би на постійній основі надавав можливість забезпечення ресурсом природного газу споживачів в разі настання непередбачуваних ситуацій на українському ринку природного газу.

На цей час, відповідно до пункту 6 статті 12 Закону України «Про ринок природного газу», постачальники зобов'язані створювати страховий запас природного газу в розмірі не більше 10 відсотків запланованого місячного обсягу постачання природного газу споживачам на наступний місяць. Розмір страхового запасу встановлюється щорічно Кабінетом Міністрів України на однаковому рівні для всіх постачальників.

Однак, відсутня впорядкованість та структурованість формування даних запасів, оскільки постачальники не формують страховий запас відповідно до споживання власних споживачів, а виходять із принципу зменшення витрат на дані заходи безпеки.

Для формування у прозорий спосіб, а також з врахуванням нелінійності зміни попиту на ринку природного газу, існує різка потреба у створенні дієвого механізму формування страхового запасу, а саме порядку, який би регламентував процеси створення даних запасів та забезпечував гарантоване газопостачання.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, тому питання затвердження розміру страхового запасу природного газу регулюються актами Кабінету Міністрів України.

Також, визначена проблема не може бути вирішеною за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки на даний час не існує нормативно-правового акта, який вирішив би визначену проблему.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання проекту постанови є:

впровадження в Україні вимоги до створення страхового запасу природного газу відповідно до досвіду країн Європейського Союзу;

надання споживачам природного газу гарантованого газопостачання та зменшити соціальне напруження серед населення;

підвищення відповідальності суб'єктів господарювання за газопостачання природного газу в розрізі забезпечення обсягами природного газу при виникненні будь-якої ненормальної та кризової ситуації шляхом впровадження в Україні нового

підходу до формування страхового запасу газу на ринку природного газу.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про розмір страхового запасу природного газу» (далі – проект постанови).</p>	<p>Проект постанови відповідно до положень Закону України «Про ринок природного газу» щодо створення страхового запасу природного газу.</p> <p>Проектом постанови формується розмір страхового запасу природного газу та умови, які надалі забезпечать надійність газопостачання.</p> <p>Основні положення проекту постанови відповідають європейським стандартам та враховують національні особливості.</p> <p>Затвердження проекту постанови дозволить запровадити в Україні прозорий механізм створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p> <p>Прийняття проекту постанови є єдиним прийнятним способом для досягнення встановленої мети.</p>
<p>Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.</p>	<p>Така альтернатива досягнення цілей державного регулювання не дозволить розв'язати проблеми, зазначені у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, а також не дозволить досягти цілей державного регулювання.</p> <p>Залишення існуючої ситуації без змін призведе до:</p> <ul style="list-style-type: none"> відсутності достатніх обсягів природного газу в разі настання ненормальних та кризових явищ на ринку природного газу; невідповідність з положеннями Директиви 2009/73/ЄС про внутрішній ринок природного газу для забезпечення безпеки газопостачання споживачів. <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись виходячи з інтересів держави, суб'єктів господарювання та споживачів.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.</p>	<p>Прийняття проекту постанови сприятиме формуванню порядку створення страхового запасу природного газу та умов, які в подальшому забезпечать надійність газопостачання при ненормальних та кризових явищах на ринку природного газу; запровадження в Україні прозорого механізму створення страхового запасу природного газу, який би у будь-який момент міг покрити обсяги споживання українських споживачів.</p>	<p>Відповідно до постанови НКРЕКП від 30.06.2022 № 656 «Про встановлення тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу в підземних сховищах газу АТ «УКРТРАНСГАЗ»» із 01 липня 2022 року вартість послуг українських ПСГ складає: Зберігання (на добу) - 0,40 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Відбір - 253,03 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ); Закачування - 243,52 грн за 1000 м³ на добу (без урахування ПДВ). За умови бронювання індивідуальних послуг зберігання, закачування, відбору природного газу строком на місяць наперед застосовується коефіцієнт 1,1. При бронюванні на добу наперед – 1,2. З одного боку, нові тарифи дозволять забезпечити стабільну та безпечну роботу ПСГ, реалізувати заплановані інвестиційні програми. З іншого – навіть за умови підвищення тарифів, українські ПСГ залишатимуться конкурентоспроможними на газовому ринку ЄС. Разом із переглядом тарифів постановою</p>

		НКРЕКП 30.06.2022 № 657 було затверджено План розвитку газосховищ Оператора газосховищ на 2022-2031 роки на загальну суму 14 млрд 370 млн грн. Це дозволить АТ «Укртрансгаз» підтримувати надійну та безаварійну роботу системи ПСГ і, в тому числі, оновлювати технологічну базу мережі цього року там, де це дозволяє поточна ситуація.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить громадян України надійним газопостачанням.	Витрати залишаться на існуючому рівні. НАК «Нафтогаз України» безперебійно та стабільно забезпечує газом понад 12,4 млн українських домогосподарств. Ціна на газ для побутових клієнтів залишається незмінною й надалі складатиме 7,96 грн/куб м (з ПДВ).

Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутні.	Додаткові витрати будуть пов'язані із потребою у додатковому джерелі забезпечення житлово-комунальних потреб у випадках дефіциту природного газу (до прикладу перехід до електроопалення тощо).
--	-----------	---

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць.	2	80	–	–	82
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків.	0,4 %	99,6 %	–	–	100 %

* в Україні працює порядка 80 трейдерів

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови створить умови до створення постійного «резерву» (страхового запасу) природного газу, який не потрібно буде шукати при власному дефіциті ресурсу природного газу.	Пов'язані із витратами на обсяги страхового запасу природного газу, які потрібні для гарантованого газопостачання. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат на зберігання додаткових обсягів природного газу.	Витрати полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів

		газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував би вдвічі більше.
--	--	---

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газового місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3% від загального місячного споживання споживачів суб'єкта.</p> <p>Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу.</p> <p>Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять щомісяця близько 833 млн. грн.</p>
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Може стати причиною надмірних фінансових витрат постачальників, які становлять щомісяця близько 2,037 млрд. грн. у літній період та 3,396 млрд. у зимовий період.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	4	Цілі прийняття проекту постанови можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	1	Неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом. Проблема продовжить існувати.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.</p>	<p>Дозволить запровадити в Україні дієвий механізм створення страхового запасу природного газу, який забезпечить надійне газопостачання. Створить умови для сталого проходження опалювального періоду та на постійній основі забезпечить наповненість підземних сховищ природним газом, який буде направлятися до споживачів в разі потреби (додаткові обсяги, які покривали збільшене споживання за будь-якої ситуації).</p>	<p>Витрати мають пряму залежність від кількості споживачів природного газу у суб'єкта господарювання. Фактично, кожного газowego місяця суб'єкт зобов'язаний мати у підземних сховищах газу обсяги, які рівні 3 % від загального місячного споживання споживачів суб'єкт. Обсяг поставок природного газу незалежними постачальниками складається з 2 ресурсів: обсягу внутрішнього видобутку та імпортованого ресурсу. Сукупно додаткові витрати постачальників природного газу для формування страхового запасу газу та надання фінансової гарантії становлять</p>	<p>Перше місце альтернативи у рейтингу, оскільки кількість вигод більша за кількість витрат. Впровадження проекту постанови дозволить досягти зазначених цілей державного регулювання.</p>

		щомісяця близько 833 млн. грн.	
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Відсутність витрат трейдерів на ринку природного газу	Витрати держави полягатимуть у необхідності купівлі імпортованого природного газу. Для прикладу НАК «Нафтогаз України» у 2021 році імпортував 2,5 млрд кубометрів газу на 42 млрд грн. Якби закупівля газу не відбулася влітку, взимку відповідний обсяг коштував	Друге місце альтернативи у рейтингу, оскільки вигод та витрат не передбачається. Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставлених цілей.

		би вдвічі більше.
Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови.	Прийняття проекту постанови забезпечить повною мірою надійність газопостачання шляхом створення страхового запасу природного газу.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого проекту постанови не передбачається.
Альтернатива 2. Залишення існуючої ситуації без змін.	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.	Відсутні.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання визначеної проблеми є прийняття проекту постанови, який сприятиме та забезпечить впровадження в Україні дієвого механізму створення страхового запасу природного газу для потреб внутрішнього українського ринку природного газу.

Міністерство енергетики України для впровадження цього проекту постанови, має здійснити наступні заходи:

- погодження проекту постанови в центральних органах виконавчої влади;
- подання проекту постанови на розгляд Кабінету Міністрів України;
- офіційне оприлюднення прийнятого Кабінетом Міністрів України проекту постанови, відповідно до Конституції України та інших законодавчих актів.

Після прийняття акту Міненерго будуть здійснюватися наступні кроки: забезпечення інформування громадськості та суб'єктів господарювання; проведення консультацій.

Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання необхідно ознайомитися з ними та організувати їх виконання. Ризиків впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає. Прийняття проекту акта не призведе до неочікуваних результатів.

Можлива шкода в разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. у літній період * 5 = 4 млрд. 165 млн. грн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі працівника АТ «Укртрансгаз» 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ* 5 = 31.6 млн.грн
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	* 3 млн. грн. зарплата економіста 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5 = 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю)	-	-

	(перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень		
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів * 5 = 17 млн. 500 тис. грн.
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (уточнити), гривень	1 млн. 88 тис. грн можливі витрати на купівлю додатковго обладання	-
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	848,5 млн. грн.	4,2 млрд.грн.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на яких буде поширено регулювання, одиниць	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82	НАК «Нафтогаз України», АТ «Укртарнсгаз», трейдери, 82
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємства, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	69,6 млрд. грн.	344,4 млрд.грн.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	+ Витрати на навчання спеціалізованих фахівців – 266 тис.грн. Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн.	Витрати на закачування, зберігання та відбір природного газу 833 млн. грн. * 5 = 4 млрд. 165 млн. * із урахуванням разових витрат, які будуть лише протягом першого року.

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	6 млн. 320 тис. грн. – податок ЄСВ * При середній заробітній платі 18 тис.грн. При навчанні у вартості 2 тис.грн за 1 семестр	* 3 млн. грн. зарплата економіста* 5= 15 млн. грн. 600 тис. грн. – практичні заняття *При середній заробітній платі економіста.

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням	18 тис. грн. зарплата економіста*	-	5,4 млн.грн.	27 млн.грн.

звітності державним органам (витрати часу персоналу)	300 годин *При середній заробітній платі економіста.			
--	---	--	--	--

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	-	-	-	-

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг	-	-	-	-

(дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)				
--	--	--	--	--

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	+ 3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів	3 млн. 500 тис.грн – розсилка договорів

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	-	-

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Проект постанови набирає чинності з моменту його публікації. Строк дії проекту постанови обмежується у часі строком на 1 рік, згідно із вимогами чинного законодавства.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності проекту постанови:

а) кількість скарг фізичних та юридичних осіб на проблеми з газопостачанням – зменшиться;

б) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією проекту постанови – не зміниться;

в) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія проекту постанови – поширюється на суб'єктів господарювання (постачальників) природного газу;

г) розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – 848,5 млн. грн.; 3-6 місяців.

д) рівень проінформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень проекту постанови – високий, оскільки його буде оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго в мережі Інтернет: <https://www.mev.gov.ua/>.

Також до додаткових показників результативності можна віднести наступні:

- 1) стабільність в ціноутворенні для побутових споживачів природного газу;
- 2) запобігання виникненню кризових ситуацій на ринку природного газу;
- 3) забезпечення високої надійності української газової інфраструктури.

Міністерство енергетики України у межах компетенції надає необхідні роз'яснення щодо норм проекту постанови.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проекту постанови буде здійснюватися Міністерством енергетики України статистичним методом на основі аналізу показників результативності.

Базове відстеження результативності проекту наказу Міністерства енергетики України здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше двох років з дня набрання ним чинності.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО

«___» _____ 20__ р.

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ
(Міненерго)**

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <https://www.mev.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № _____

Державна регуляторна служба

Міністерство енергетики України, в додаток до листа від 18.09.2023 № 26/1.1-7.3-18899, направляє доопрацьований аналіз регуляторного впливу з врахуванням зауважень Державної регуляторної служби України, наданих у робочому порядку до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про розмір страхового запасу природного газу».

Додаток: доопрацьований аналіз регуляторного впливу на 15 арк.

Міністр

Герман ГАЛУЩЕНКО